

МАРИЈА А. БИШОФ*
Културно-просветна заједница Србије
Београд

СЕЋАЊЕ НА ПРОФЕСОРА ИЗ КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СРБИЈЕ

Текст у виду меморабилије упућује на рад професора Слободана Ж. Марковића у Културно-просветној заједници Србије, откривајући његову континуирану преданост различитим културним активностима, нарочито оним које су биле везане за јубилеј – 200 година од рођења Вука Стефановића Караџића.

Када би се на вратима на другом спрату у Нушићевој 4 у Београду зачуло куцање, кроз Културно-просветну заједницу Србије би зашушало: „Професор”, или понекад, помало злочесто, ђачки, само: „Ж”. То је било сасвим довољно да сви знају да долази председник Заједнице, професор др Слободан Ж. Марковић. Нико други није куцао, сарадници су само улазили као у сваки пословни простор. Звали смо га, једноставно, Професор. Сви. Иако је некада на факултету предавао само мени. Долазио је често, увек са шеретским осмехом напола сакривеним испод бркова. „Шта ћете да попијете, професоре”, питали бисмо га с врата, „кафу или сок?”. „Лубендињу”, одговорио би он озбиљно. Ми запослени у Заједници смо га поштовали, али и волели. Био је увек некако народски једноставан, подсећао нас је помало на доброћудног „учу” из неке старинске основне школе. Био је, када је било потребно, строг, али и одмерен. Волео је Заједницу и њене активности и свим срцем се борио за њих, увек настојећи да све буде урађено на време и на најбољи могући начин.

Биле су то осамдесете године, можда најплоднији период у раду Заједнице. Професору ништа није било тешко. Радовао се бројним активностима и „носио се” с њима, уз нашу помоћ: Вуков сабор, Такмичење села Србије, Најдражи учитељ, Читалачка значка, Основна школа – центар културне средине, награде за најбоље библиотекаре у радним

---

* mbischof@sbb.rs

организацијама, признање Златна значка Културно-просветне заједнице Србије, награда за најбољу књижевну критику домаће књиге „Милан Богдановић”, Вукова награда, обележавања значајних јубилеја, трибине, округли столови и разговори о актуелним проблемима културе, образовања, и још много тога.

Поред Вуковог сабора, посебно је био „болећив” на акцију Најдражи учитељ у којој су бирани они најбољи и најплеменитији из ове професије из најмањих насеља и села из читаве Југославије.

Али, круна свега било је обележавање 200 година од рођења Вука Стефановића Караџића, 1987. године. У оквиру овог програма било је предвиђено и оснивање Вукове задужбине којој се касније професор такође посветио.

За оснивачке органе Задужбине све послове радила је стручна служба Културно-просветне заједнице Србије, која је била и један од првих оснивача Задужбине.

Са активностима везаним за Вуков јубилеј почело се неколико година раније. Чудили су се у Сава центру што смо термин за свечану академију резервисали две године унапред, јер код нас тада то није било уобичајено.

За Вука је, великом заслугом професора Марковића, сазнао читав свет. Унеско је донео Резолуцију којом је Вук Караџић сврстан међу 200 најзначајнијих светских личности. Унесков „Гласник” (*Courier*) објавио је текст преведен на 32 светска језика. Тај текст је требало да напише професор, али он је то понудио мени: „Теби ће више значити”, што ме је учинило бескрајно поносном јер сам тада тек била на почетку свог радног пута.

Професор Марковић био је председник Извршног одбора за прославу 200 година од рођења Вука Стефановића Караџића, а постојао је и Почасни одбор на југословенском нивоу. Све то координирао је наш драги Професор уз помоћ шачице запослених у Заједници и секретара, такође перфекционисте и заљубљеника у овај посао, Бранка Радивојевића. Никада код нас није одржана манифестација тако великих размера – у школама и на универзитетима, академијама наука и уметности, у радним организацијама, стручним и уметничким удружењима, у сеоским и градским насељима и заједницама, галеријама, позориштима... Објављен је велики број књига, како поновљених издања Вука Караџића, тако и нових дела о његовом животу и раду – и научних, и популарних, и оних намењених деци. Безброј текстова у листовима и часописима... Уређен је Тршић... Читав свет је обележавао Вуков јубилеј. Одржана су 23 научна састанка у свим југословенским центрима у организацији универзитета и академија наука и уметности, као и 27 симпозијума и 32 разговора у свету, на свим континентима. Приређиване су изложбе

у најугледнијим домаћим и светским изложбеним просторима. И још много, много тога...

А основни покретач и снага овог огромног подухвата био је проф. др Слободан Ж. Марковић уз, наравно, свесрдну помоћ других чланова Одбора, секретара и стручне службе Заједнице.

Ми који смо иза њега остали сећамо га се с поносом и с љубављу. Сећамо се његовог великог дела, али и његове „лубендиње” и шеретског осмеха...

(Од фебруара 1984. до септембра 2015, читао свој радни век, била сам део Културно-просветне заједнице Србије – самостални стручни сарадник, уредник програма и генерални секретар. Такође, с љубављу.)

Мария А. Бишоф

ВОСПОМИНАНИЯ О ПРОФЕССОРЕ ИЗ КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬНОГО СООБЩЕСТВА СЕРБИИ

Резюме

Статья указывает на деятельность профессора Слободана Ж. Марковича в Культурно-просветительном сообществе Сербии и открывает его постоянную преданность различным культурным мероприятиям, особенно тем, связанным с юбилеем – 200 лет со дня рождения Вука Стефановича Караджича.